

Не менш важливим елементом формування національного характеру є наявність в особистості національного ідеалу. Протягом вікового досвіду етнос створив такий виховний ідеал, в основі якого загальнолюдські цінності добра, поваги, любові, милосердя[3]. Ідеал особистості має соціально-історичний характер. Різні історичні чинники формують різнотипні ідеали. Тому саме в ідеалі людина свідомо чи несвідомо проектує саму себе, свій розвиток, своє самовдосконалення.

Таким чином, на сьогодні у світі триває процес зближення ідеалу особистості з принципами гуманізму, демократії та взаємної поваги. Тому завданням сучасної педагогічної науки є вироблення такої системи, яка б забезпечувала формування емоційного ставлення студента до рідного народу, його історії, культури, мови, виховала людину сильної волі, із здатністю приймати рішення і відповідати за свої вчинки.

Список використаних джерел

- 1.Бех І.Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: Наукове видання / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2006.
- 2.Василькевич Х. Характеристика національного характеру сучасної української молоді / Христина Василькевич // Політична психологія. – 2003. – С. 21-27
- 3.Федорченко І. Становлення національного характеру українського народу: теоретико-методологічні засади / І. Федорченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія: Українознавство. Випуск 11. – К.: 2007. – С.17-20.

УДК 373.2.064.2:159.952.13

КОЧІШ К.В.
ЧЕРЕПАНИЯ Н. І.
Мукачівський державний університет, Україна

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасна дошкільна освіта України має на меті розвиток цілісної, гармонійно розвиненої, життєво компетентної особистості. Відповідно, одним із основних завдань є формування в дошкільнят активно-пізнавального ставлення до навколишньої дійсності, уміння орієнтуватися в розмаїтті предметів і явищ, здатності доволіно регулювати власну пізнавальну діяльність. Це і є ті внутрішні передумови, які забезпечують легкість і швидкість засвоєння нової інформації, здатність до її творчого використання в житті.

Дошкільний вік – період бурхливого накопичення дитиною досвіду, знань необхідних для подальшого життя. Важливою складовою формування особистості дошкільника є відтворення набутих знань у різних видах діяльності: мовленнєвій, ігровій, трудовій, пошуково-дослідницькій, музичній, конструктивній, зображувальній.

На думку Б. Г. Ананьєва, С. Л. Рубінштейна, Г. І. Щукіної та багатьох інших науковців, пізнавальний інтерес – це вибіркова спрямованість до галузі пізнання, до її предметної і процесуальної сторін. Інтерес до пізнання є самоцінною сутністю

людини, без якої вона перестає бути особистістю і реагувати на навколишній світ, у якому живе [1, с.2].

Пізнавальний інтерес проявляється у прагненні дитини дошкільного віку пізнавати нове, виявити незрозуміле про якості, властивості предметів, явищ дійсності, в бажанні вникнути в їх сутність, знайти між ними взаємозв'язки. Основою пізнавального інтересу є активна мислительна діяльність. Під впливом пізнавального інтересу дитина здатна до довготривалої та стійкої зосередженості уваги, проявляє самостійність у вирішенні розумового або практичного завдання.

Процес розвитку пізнавальних інтересів, на переконання Л. В. Лохвицької, визначається змістом навчально-ігрового середовища та пізнавальної діяльності дошкільників, активністю дитини в здобутті інформації; доцільному поєднанні елементів відомого й невідомого; забезпеченні оптимального поєднання традиційних і нетрадиційних форм і методів інтерпретивного і творчого спрямування; виявленям дитиною ініціативи, самостійності й творчості; здійсненням індивідуально-диференційованого підходу до навчальної діяльності дітей; активізацією та стимулюванням розумових і волевих зусиль під час розв'язання завдань і передбаченням різних варіантів пізнавального пошуку, регламентацією дитячої діяльності демократичним підходом щодо її організації, що досягається продуманим керівництвом з боку педагога [2].

Розвиток пізнавальних інтересів дошкільників можливий за таких умов:

- наявність відповідного розвивального середовища для організації пізнавальної діяльності;
- створення безризикового середовища для пізнання;
- розширення інформаційного поля;
- стимулювання чуттєвої сфери дитини;
- стимулювання допитливості шляхом створення ефекту здивування та емоційного захоплення, тобто використання проблемності, інтриги, парадоксів;
- стимулювання пізнавальної активності та мислення (тільки активна дитина може пізнавати світ);
- обов'язкова опора на зоровий аналізатор та тактильні відчуття;
- формування позитивної установки на «нецікаве», на перший погляд завдання, що має привабливий для дитини результат – тобто використання прийому «зсуву мотиву на ціль», коли заради одержання бажаного, дитина включається у процес «нецікавої» для неї роботи і врешті-решт зацікавлюється цим процесом діяльності;
- підтримка самостійної пошукової діяльності;
- стимулювання прагнення удосконалюватися (я хочу бути розумнішим, допитливішим); створення «ситуації успіху» [3].

Важливим для вирішення досліджуваної проблеми є створення вихователем відповідного середовища, насиченого цікавими для дитини об'єктами для пізнання.

Середовище – це розумно створене місце для пізнавальної діяльності дитини з добром «правильних за віком» іграшок чи необхідного обладнання і матеріалів (наприклад, для експериментування). Середовищем для пізнання є, безумовно,

природа, тому об'єкти природи, що спостерігаються під час екскурсій у природу, прогулянок стають джерелом виникнення пізнавального інтересу.

Список використаних джерел

1. Пастушенко Н. Б. Розвиток пізнавальних інтересів дітей дошкільного віку засобами пошуково-дослідницької діяльності /Н. Б. Пастушенко, З. О. Суддя //Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 5. – С.1-5.
2. Лохвицька Л. В. Формування пізнавальних інтересів дітей старшого дошкільного віку в навчально-ігровому середовищі: автореферат дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08 / Л. В. Лохвицька. – Київ, 2000. – 20 с.
3. Большакова І. О. Роль вихователя в розвитку пізнавальних інтересів п'ятирічних дошкільників. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.shag.com.ua/i-o-boleshakova-metodist-nmc-doshkilenoyi-ta-pochatkovoyi-osvi.html> – Назва з екрана.

УДК 378.147

КРАМАРЕНКО А. М.
Бердянський державний педагогічний університет, Україна

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ: ЕКОЛОГО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

Активне впровадження ідей екологічної освіти й виховання у сучасному аспекті регламентовано Концепцією екологічної освіти в Україні, Національною стратегією розвитку освіти в Україні на 2012–2021 рр., Педагогічною Конституцією Європи тощо. Питання реалізації зазначених документів пов'язано з внесенням коректив у професійну підготовку конкурентоспроможних майбутніх фахівців, у тому числі й майбутніх учителів початкової школи.

Варто підкреслити, що всі запропоновані зміни в початковій ланці освіти вимагають професійної підготовки фахівця, здатного працювати в нових умовах, реалізовувати на практиці запропоновані інновації [2].

Підготовка еколого орієнтованого майбутнього фахівця початкової школи не може ефективно здійснюватися без оновлених науково-методичних видань на засадах компетентісно орієнтованого підходу. Маючи досвід у розробці зазначених видань, ми намагалися зосередити увагу на проблемному викладі матеріалу, стимулюванні дослідницьких умінь майбутніх фахівців, здійснювати орієнтацію на апарат видання, який полегшує розуміння матеріалу. У посібниках чітко виокремленні діагностичні засоби контролю навчальних досягнень майбутніх фахівців, а саме закриті та відкриті тести, різнорівневі творчі завдання, які надають можливість визначити рівень підготовки студентів до відповідного виду діяльності, а також вчасно окреслити напрямки усунення виявлених недоліків.

Проблема підготовки конкурентоспроможного еколого орієнтованого майбутнього фахівця початкової ланки освіти не оминає питання біо(еко)етики.

Аналіз світоглядного підґрунтя сучасної біо(еко)етики свідчить, що вона прагне до психічних ціннісних пріоритетів, розвиває сучасну глобальну мораль толерантності, яка будується на визнанні унікальності всіх проявів життя, обґрунтовує особисту відповідальність суб'єкта за його моральні вчинки.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>